

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ»

Кушнірук С.А. - доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки педагогічного факультету Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

sakushniruk@ukr.net
093-055-26-49

I. Основна мета і завдання навчальної дисципліни

Мета: створення умов для формування готовності майбутніх педагогів до професійного самовдосконалення, до неперервного професійного зростання; вироблення необхідних умінь в галузі самовиховання, самоосвіти, самоактуалізації майбутнього педагога.

Основні завданнями: опанування концептуальними та методологічними знаннями щодо творчого характеру педагогічної праці, психофізіологічних закономірностей педагогічної діяльності, її цілісної структури, мети, специфіки, рівнів професійно-педагогічного самовдосконалення, суб'єктних засад майбутнього івент-педагога, вимог до професійно-значущих якостей педагогічних працівників; оволодіння механізмами творчої самореалізації в професійній діяльності та шляхами професійного самовдосконалення; набуття знань та практичних умінь організації професійно-педагогічної діяльності як розвиваючої взаємодії, спрямованої на творення особистості; формування творчої всебічно розвиненої особистості студента – майбутнього педагога-організатора дозвіллевої діяльності

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців

цикл дисциплін вільного вибору студентів

III. Програмні результати навчання

ПРН1. Володіти основними знаннями і поняттями з педагогіки, психології, педагогіки дозвілля, теорії і методики культурно-дозвіллевої діяльності та рекреації.

ПРН2. Знати психолого-педагогічні особливості навчання, виховання та розвитку різних вікових груп населення у сфері культурно-освітнього дозвілля.

ПРН3. Уміти конструктивно розв'язувати професійні, проблемні задачі, здійснювати суб'єкт-суб'єктну, педагогічно доцільну, партнерську взаємодію на основі загальнолюдських цінностей, етики і моралі.

ПРН4. Уміти вільно оперувати педагогічними методиками організації та проведення індивідуальної, групової культурно-дозвіллевої діяльності та рекреації.

ПРН8. Уміти оцінювати власні професійні здобутки та визначати перспективи особистого професійного розвитку.

ПРН9.Здатність упроваджувати новаторський досвід роботи з дітьми, підлітками, дорослими, людьми похилого віку, залучати їх до активної культурно-дозвіллевої діяльності

IV. Короткий зміст дисципліни

Модуль 1. Становлення й розвиток феномена професійно-педагогічне самовдосконалення особистості

Тема 1.1. Особистість як об'єкт професійного самовдосконалення. Філософський, психологічний, історіографічний аналіз питань самовдосконалення. Самовдосконалення як найбільш адекватна форма саморозвитку дорослої людини. Визначення понять професійного та особистісного самовдосконалення.

Тема 1.2. Феномен професійно-педагогічного самовдосконалення особистості в історії української та зарубіжної педагогічної думки. Історичні аспекти проблеми досконалості.

Збагачення внутрішнього світу людини завдяки актуалізації її потенційних сил і можливостей. Механізми й закономірності особистісного вдосконалення людини, способи й засоби її роботи над собою на засадах розвитку суб'єктності особистості та прагнення до найвищої досконалості «акме» (вершини розвитку) у всіх сферах її життєдіяльності.

Тема 1.3. Сутність, задачі та види професійно-педагогічного самовдосконалення особистості.

Механізми й закономірності особистісного вдосконалення людини, способи й засоби її роботи над собою на засадах розвитку суб'єктності особистості та прагнення до найвищої досконалості «акме» (вершини розвитку) у всіх сферах її життєдіяльності. Особистісне самовдосконалення як активний творчий процес вивчення суб'єктом самого себе, власних здібностей, можливостей (самопізнання), свідомої зміни власних особистісних і професійно значущих якостей (самовиховання), посилення мотивації щодо особистісного вдосконалення, пізнавальної активності в опануванні професійної компетентності (самоосвіта) відповідно до вимог майбутньої професії й на основі особистої програми розвитку (самореалізація).

Тема 1.4. Професійно-педагогічного самовдосконалення особистості в системі підвищення кваліфікації та неперервної освіти.

Система підвищення кваліфікації та неперервної освіти України.

Педагогічний досвід у системі підвищення кваліфікації та неперервної освіти вчителя та педагога-організатора. Критерії, технології вивчення, узагальнення, впровадження передового педагогічного досвіду

Модуль II. Шляхи професійно-педагогічного самовдосконалення особистості.

Тема 2.1. Діагностика професійно-педагогічного самовдосконалення особистості.

програма дослідження особистісного самовдосконалення педагога. Виявлення наявності інтересу до особистісного самовдосконалення, достатньо вираженої мотивації до саморозвитку, усвідомлення важливості гуманістичних цінностей, наявності чітких життєвих цілей і суб'єктності.

Діагностика критеріїв особистісного самовдосконалення: потребнісно-мотиваційний (мотивація самовдосконалення, духовні потреби, педагогічна спрямованість особистості), світоглядно-пізнавальний й (сформовані світоглядні знання, сукупність знань про структуру, етапи, закономірності, складники особистісного самовдосконалення, професійні знання), емоційно-ціннісний (система ціннісних орієнтацій,

---

когнітивність, емоційний інтелект), діяльнісно-рефлексивний (вироблений індивідуальний стиль особистісного самопроекування)

Тема 2.2. Самоосвіта як компонент професійно-педагогічного самовдосконалення особистості.

Спрямування самоосвітньої діяльності на розвиток і самовдосконалення власних можливостей. Цільовий, усвідомлений характер самоосвітньої діяльності, що ґрунтується на ретельному плануванні діяльності людини, її життєвих планах, чітко поставлених перед самим собою завдань. Основні показники самоосвітньої діяльності студентів у процесі особистісного самовдосконалення. Види самоосвіти. Види самоосвітньої діяльності студентів у залежності від її форми самостійності (системна і автономна).

Тема 2.3. Саморозвиток як компонент професійно-педагогічного самовдосконалення особистості.

Характеристика методів і прийомів саморозвитку особистості (самоаналіз, самооцінка, самосвідомість, рефлексія, цілепокладання, самопізнання, самопереконання та ін).

Тема 2.4. Самовиховання як компонент професійно-педагогічного самовдосконалення особистості.

Основні види актуалізації самовиховання майбутніх івент-педагогів, які забезпечують вирішення організаційних і педагогічних завдань у повсякденній виховній практиці професійно-педагогічного самовдосконалення. Характеристика методів і прийомів самовиховання особистості у процесі професійно-педагогічного самовдосконалення (самонавіювання, самоактуалізація, рольові перспективи, «самопримус», змагання, самокритика, самозаохочення, самонаказ, самозвіт, самопрезентація, самохарактеристика, самоорганізація, самопідбадьорення, самоінструкування, самонагадування, самоконтроль).

V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання дисципліни

Кафедра педагогіки Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова
Кушнірук С.А. - доктор педагогічних наук, професор

VI. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання дисципліни

На вивчення дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких:
лекційних – 20 год., семінарських – 10 год., практичних – 15 год., самостійної роботи – 45 год.
Дисципліна викладається у 3 семестрі.

VII. Основні інформаційні джерела для вивчення дисципліни

Кушнірук С.А. Педагогіка. Курс лекцій.: Навч. посібник. К.: НПУ, 2011. 472 с.
Кучерявий О.Г. Професійне самовиховання у вищій школі : навч. посібник для студентів ВНЗ / О.Г.Кучерявий. – К.: Освіта України, 2010. – 199 с.
Мося І.А., Каленський А.А. Розвиток самоосвітньої компетентності студентів закладів фахової передвищої освіти. Методичні рекомендації. – К.: Інститут ПТО НАПН України, 2019. – 109 с.
Кушнірук, С.А., Вишківська, В.Б., Шевченко, А.Ф. (2020). Освітній процес і педагогічна практика в задачах і завданнях: навчально-методичний посібник для студентів педагогічних закладів вищої освіти. К.: НПУ, 2020. 243 с.
Фрицюк В. А. Професійний саморозвиток майбутнього педагога: моногр. Вінниця : ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. 364 с.

VIII. Система оцінювання Поточний контроль: оцінювання на семінарських і практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань.
Підсумковий контроль: залік у 3 семестрі.
